

Resultaten verantwoordings- onderzoek 2013 bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V)

21 mei 2014

Dit document bevat alle resultaten van ons Verantwoordingsonderzoek 2013 bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) zoals gepubliceerd op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek.

De tekst op de website en in dit document is vastgesteld op 12 mei 2014. Dit document is op 21 mei 2014 aangeboden aan de Tweede Kamer.

Inhoud

1 Solide bedrijfsvoering biedt goede basis voor opgestarte verandertrajecten	1
2 Kengetallen en ontwikkelingen van het Ministerie van BZ	2
2.1 Ministerie van BZ in cijfers	2
2.2 Ontwikkelingen	2
3 Beleidsinformatie Ministerie van Buitenlandse Zaken	5
3.1 Oordeel beleidsinformatie: onderzochte indicator deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan verslaggevingsvoorschriften	5
4 Bedrijfsvoering Ministerie van Buitenlandse Zaken	6
4.1 Mogelijkheden om interne beheerlast te verminderen	6
4.2 Oordeel bedrijfsvoering: geen onvolkomenheden	11
4.2.1 Aandachtspunt: Digitalisering vraagt discipline en begeleiding van alle medewerkers	12
4.3 Oordeel informatie over de bedrijfsvoering: deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan verslaggevingsvoorschriften	14
4.3.1 Aandachtspunt: Eerste stap gezet in het geven van informatie over het fraudebeleid	14
4.4 Historisch verloop onvolkomenheden BZ	15
4.5 Onvolkomenheden in relatie tot beheerdomeinen BZ	15
5 Financiële informatie Ministerie van Buitenlandse Zaken	18
5.1 Europese afdrachten: rechtmatig overgemaakt, niet rechtmatig besteed	18
5.2 Oordeel rechtmatigheid financiële informatie: geen fouten en onzekerheden	19
5.2.1 Aandachtspunt: Wet normering topinkomens	19
5.3 Oordeel deugdelijke weergave financiële informatie: geen fouten en onzekerheden	20
5.4 Rechtmatigheid en deugdelijke weergave op artikelniveau: geen fouten en onzekerheden	20
5.5 Onvolkomenheden in relatie tot artikelen BZ	20
6 Alle financiële gegevens	22
6.1 Alle begrotingsartikelen	22
6.2 Baten-lastendiensten	34
6.3 Saldibalans	35
6.4 Afgerekende voorschotten	40

1 Solide bedrijfsvoering biedt goede basis voor opgestarte verandertrajecten

1

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft de bedrijfsvoering de afgelopen jaren sterk verbeterd. Voor het tweede jaar op rij constateren wij geen onvolkomenheid. De staat van de bedrijfsvoering maakt het mogelijk de grootschalige veranderingen die het departement wil gaan doorvoeren beheerst te laten verlopen.

Bedrijfsvoering op orde

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft de bedrijfsvoering de afgelopen jaren verbeterd. In 2008 was nog sprake van 9 onvolkomenheden. Doordat het departement actief relevante risico's monitort en – indien nodig – bijstuurt is het aantal onvolkomenheden flink afgenomen. In 2013 constateerden we, net als in [2012](#), geen onvolkomenheid.

Intern op de schop

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken is volop in beweging. Het houdt interne processen kritisch tegen het licht en voor veel onderdelen lopen verandertrajecten. Zo worden beleidsdirecties eenduidig gekoppeld aan één directeur-generaal en komt er een heldere taakverdeling tussen thema-, regio- en forumdirecties. Ook onderzoekt het ministerie of de scheiding tussen beleid en uitvoering anders moet worden vormgegeven en wordt het personeelsbeleid herzien.

Doordat de bedrijfsvoering in de basis op orde is en het departement relevante risico's monitort, zijn randvoorwaarden aanwezig om de verandertrajecten beheerst te laten verlopen.

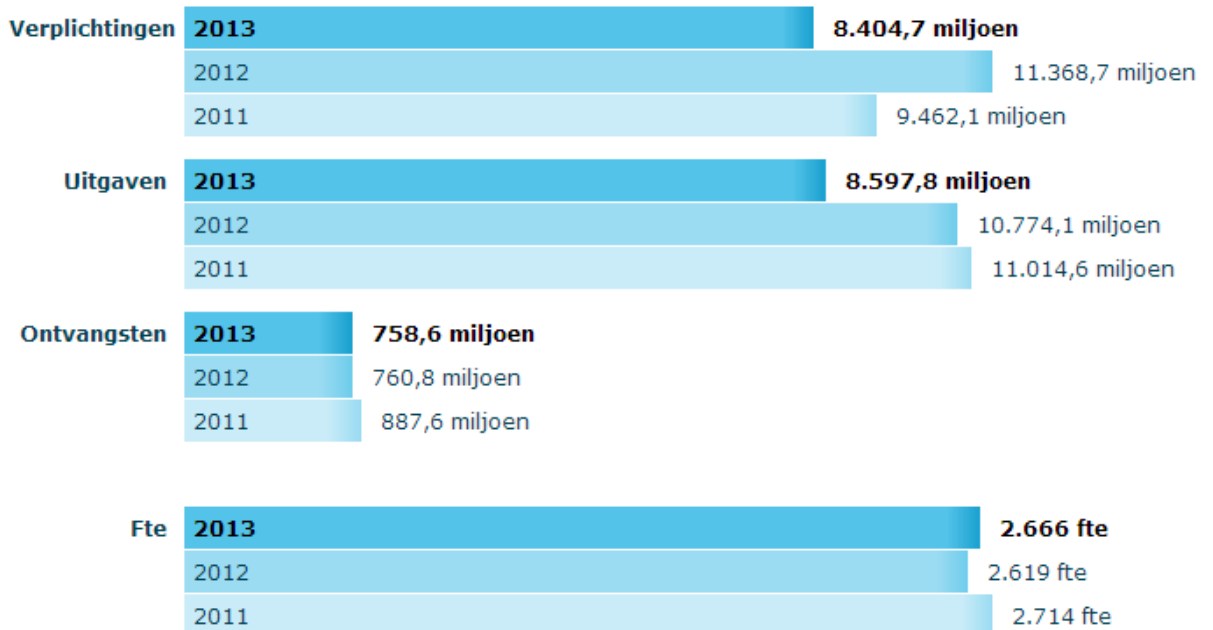

2 Kengetallen en ontwikkelingen van het Ministerie van BZ

2

2.1 Ministerie van BZ in cijfers

Ministerie van BZ in cijfers

* Bedragen in miljoen euro.

2.2 Ontwikkelingen

De hervorming van de rijksdienst en de nieuwe accenten van het kabinet Rutte/Asscher leiden tot aanzienlijk veranderingen bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. De dienstverlening van de posten wordt versoerd en intern worden processen anders ingericht. Verder draagt de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking in 2013 de verantwoordelijkheid voor een eigen begroting.

Minder en kleinere posten, andere dienstverlening

3

In 2013 is de aangekondigde sluiting van 10 posten afgerond. Door de vorming van Regionale Service Organisaties en het meer inschakelen van lokale medewerkers zendt het departement minder eigen medewerkers uit.

In het kader van de modernisering van het postennetwerk wil het departement een groter deel van de dienstverlening aan burgers en bedrijven elektronisch laten plaatsvinden, bijvoorbeeld het aanvragen van visa en paspoorten.

BZ verkleind en intern op de schop

De omvang van het departement wordt verkleind. Door de taakstellingen zullen de apparaatsuitgaven van het departement dalen van 770 miljoen euro in 2013 tot 578 miljoen euro in 2018.

In 2013 zijn stappen gezet om het departement om te vormen naar een flexibele netwerkorganisatie. Verschillende onderdelen van de interne organisatie houdt het ministerie kritisch tegen het licht, waaronder het personeelsbeleid, de taakverdeling tussen directies en de scheiding tussen beleid en uitvoering.

Regionalisering

In 2010 is het project Regionalisering gestart. Dit houdt in dat de werkzaamheden op het terrein van de financiële administratie en consulaire zaken (paspoorten en visa) nu per regio zijn geconcentreerd in zogenaamde Regionale Service Organisaties (RSO's). Het doel van de regionalisering is het waarborgen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening. Daarnaast heeft de regionalisering geleid tot kostenbesparing.

BZ-begroting vooral afdrachten EU

In 2013 is er een aparte begroting opgesteld voor het beleidsterrein van de minister voor [Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking \(BHOS\)](#). Door deze opsplitsing is de begroting van de minister van BZ aanzienlijk kleiner geworden. De huidige BZ-begroting bestaat voor 85 procent uit afdrachten aan de [Europese Unie](#). Het overige deel bestaat hoofdzakelijk uit uitgaven aan het ambtelijk apparaat.

Wijzigingen in de begrotingsindeling

4

De begrotingsindeling is in 2013 gewijzigd mede als gevolg van de nieuwe begrotingspresentatie 'Verantwoord begroten' en het aantreden van het kabinet Rutte-Asscher. Bovendien zijn enkele beleidsterreinen en taken tussen ministeries verschoven. In de [conversietabel](#) ziet u waaruit de wijzigingen van 2013 ten opzichte 2012 zijn op te maken.

Conversietabel begroting en jaarverslag 2012-2013 Buitenlandse Zaken		Toelichting op de conversie	
Begroting en jaarverslag Buitenlandse Zaken 2012		Begroting en jaarverslag Buitenlandse Zaken 2013	
Art. no	Omschrijving artikel Beleidsartikelen	Art. no	Omschrijving artikel Beleidsartikelen
1	Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten	1	Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten
2	Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur	2	Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur
3	Europese samenwerking	3	Versterkte Europese samenwerking
4	Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede	4	Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede
5	Toegenomen menselijke ontplooiing en sociale ontwikkeling		Toegenomen menselijke ontplooiing en sociale ontwikkeling
6	Duurzaam water- en milieubeheer		Beter beschermd en verbeterd milieu
7	Wetzijn en veiligheid van Nederlanders in het buitenland en regulering van personenverkeer	7	Wetzijn en veiligheid van Nederlanders in het buitenland en regulering van personenverkeer
8	Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland	8	Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland
	Niet-beleidsartikelen		Niet-beleidsartikelen
9	Geheim	9	Geheim
10	Nominaal en onvoorzien	10	Nominaal en onvoorzien
11	Algemeen	11	Algemeen
	=		Ongewijzigd
	=		Ongewijzigd
	=		Ongewijzigd

3 Beleidsinformatie Ministerie van Buitenlandse Zaken

5

3.1 Oordeel beleidsinformatie: onderzochte indicator deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan verslaggevingsvoorschriften

Wij zijn van [oordeel](#) dat de [onderzochte prestatie-indicator](#) in het jaar 2013 deugdelijk tot stand is gekomen en voldoet aan de [verslaggevingsvoorschriften](#).

Onderzochte prestatie-indicatoren

Wij hebben de volgende prestatie-indicator onderzocht:

- Het percentage visumaanvragen kort verblijf dat binnen 15 dagen wordt afgehandeld (artikel 7).

4 Bedrijfsvoering Ministerie van Buitenlandse Zaken

6

4.1 Mogelijkheden om interne beheerlast te verminderen

Het opnieuw inrichten van processen biedt mogelijkheden om de interne beheerlast te verminderen. Daarvoor is het van belang om expliciet stil te staan bij de wijze van sturing en de hiervoor benodigde informatie.

Het ministerie heeft de bedrijfsvoering op orde. We zien wel dat het ministerie veel tijd besteedt aan het opstellen van interne rapportages. Ook is veel sprake van maatwerk wat in het algemeen arbeidsintensiever is dan een meer gestandaardiseerde aanpak. Wanneer het ministerie interne processen opnieuw gaat inrichten, loont het om expliciet twee vragen te beantwoorden: waarop wil het ministerie sturen en welke informatie is nodig om te beoordelen of men op koers ligt? De antwoorden op deze vragen bieden waarschijnlijk aanknopingspunten om de interne informatiebehoefte te verminderen en zo de beheerlast terug te dringen. Op verschillende gebieden lopen acties om de informatievoorziening te stroomlijnen. We dringen er op aan om deze trajecten met kracht voort te zetten en de informatievoorziening nadrukkelijk te koppelen aan de doelen waarop men stuurt. Ter verduidelijking van onze aanbeveling beschrijven we in onze bevindingen drie voorbeelden.

Aansturing postennetwerk

Het postennetwerk van ambassades en consulaten is verkleind en aangepast en bestaat uit posten die de 'front office' vormen en Regionale Service Organisaties die fungeren als geconcentreerde 'backoffices', zie bij [Kengetallen en ontwikkelingen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken](#).

Met de aansturing van dit postennetwerk zijn veel directies betrokken, onder meer de themadirecties, de regiodirecties en enkele stafdirecties. Informatie over het functioneren en presteren verzamelt het kerndepartement via verschillende kanalen: via de jaarverslagen van

posten, via het financiële administratiesysteem en via verschillende ICT-systemen voor de consulaire activiteiten. Daarnaast ontvangt het kerndepartement informatie over het functioneren van posten van de interne Inspectie Signalering Begeleiding (ISB) en van de Auditdienst Rijk.

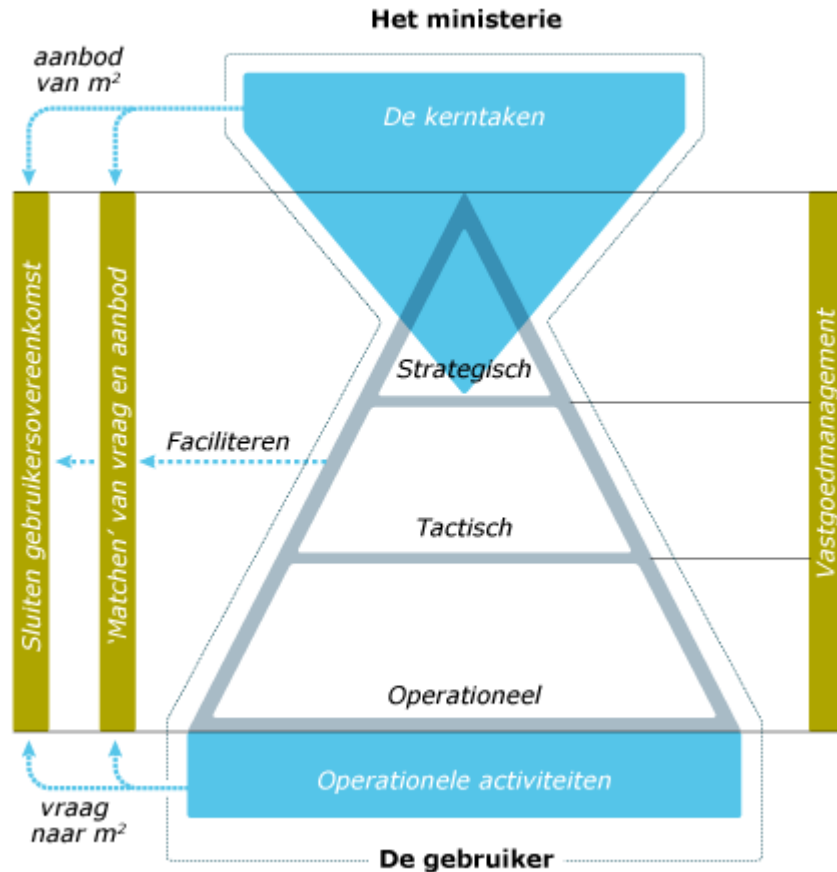
Het ministerie werkt aan een informatiesysteem waarin de beschikbare gegevens worden geïntegreerd. Hierdoor ontstaan mogelijkheden om posten onderling te vergelijken.

Om een efficiënt en nuttig informatiesysteem te ontwerpen is het van belang dat het departement goed nadenkt over de aansturing van de posten. Bijvoorbeeld over de mate waarin men ruimte geeft aan posten om meer regionaal te gaan opereren.

Aansturing vastgoedportefeuille

Door de [regionalisering en het doorvoeren van verschillende taakstellingen](#) is de bezetting op de posten verminderd. Hierdoor sluit de vastgoedvoorraad, die het departement in eigendom heeft, niet meer aan op de vastgoedbehoefte. Het departement is bezig beslissingen voor te bereiden over het afstoten van panden en de koop of huur van nieuwe, kleinere panden.

Belangrijk daarbij is om transparant te zijn over de kosten die deze beslissingen met zich meebrengen, denk aan bijvoorbeeld leegstands- en verhuiskosten. Ook is het nodig om de rollen van beleidsmaker, eigenaar en gebruiker van het vastgoed onafhankelijk van elkaar beleggen. De beleidsmaker vertaalt het beleid naar een vastgoedvraag. De eigenaar alloceert vervolgens het vastgoed aan de gebruiker(s) en legt de afspraken vast in een gebruikersovereenkomst. Transparantie over de verdeling van kosten tussen gebruiker en eigenaar is hierbij van belang.

Vanuit de rol als eigenaar van vastgoed is het noodzakelijk dat het departement inzicht heeft in de omvang en kenmerken van de vastgoedportefeuille. Momenteel is het ministerie bezig met het inventariseren van informatie over de huidige panden. Het vastgoedinformatiesysteem dat het departement momenteel gebruikt, heeft nog onvoldoende mogelijkheden om de informatie te genereren die nodig is om de vastgoedportefeuille aan te sturen. Als het ministerie bijvoorbeeld inzicht wil hebben in de panden met de meeste overcapaciteit, dan moet het deze informatie handmatig samenstellen. Ook is er geen koppeling met het financiële systeem, waardoor het vastgoedsysteem geen inzicht geeft in de gerealiseerde vastgoeduitgaven per post.

Aansturing Regionale Service Organisaties

In het [VO van 2012](#) vroegen wij aandacht voor de aansturing van de Regionale Service Organisaties (RSO's). Wij signaleerden een hybride constructie waarbij de ambassadeurs zowel fungeerden als opdrachtgever én als opdrachtnemer van de RSO's. De Auditdienst Rijk heeft eind 2013

een tussentijdse evaluatie van de vorming van de RSO's uitgevoerd. Deze dienst geeft in haar evaluatie aan dat het besturingsmodel herijking behoeft omdat, naast de toezichthoudende rol van de ambassadeurs, de toezichtactiviteiten vanuit het kerndepartement zijn toegenomen.

9

Aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer

Op verschillende gebieden lopen acties om de informatievoorziening te stroomlijnen. We dringen er bij de minister op aan om deze trajecten met kracht voort te zetten en de informatievoorziening nadrukkelijk te koppelen aan de doelen waarop het ministerie wil sturen.

Specifiek voor het vastgoedbeleid bevelen wij aan om een informatiesysteem in te richten dat relevante sturingsinformatie kan genereren. Om te komen tot een dergelijk systeem bevelen wij aan de volgende stappen te doorlopen:

- bepaal welke informatie nodig is om te kunnen sturen op het vastgoed. Dit vraagt om een strategisch vastgoedbeleid dat is afgeleid van de doelstellingen van het ministerie;
- zorg voor een koppeling met de financiële administratie. Daarmee kunnen de kosten van vastgoed transparant worden gemaakt. Het is belangrijk daarbij onderscheid te maken tussen de kosten als eigenaar en de kosten als gebruiker van vastgoed;
- zorg ervoor dat ontwikkelingen in de tijd inzichtelijk kunnen worden gemaakt, bijvoorbeeld de beoogde reductie van het aantal m² vastgoed of de ontwikkeling van de waarde van de vastgoedportefeuille.

•

Een volgende stap is dat het departement het strategisch vastgoedbeleid uitwerkt vanuit de rol van eigenaar van het vastgoed.

Reactie van de minister

De minister zegt in zijn reactie het belang van een efficiënt en adequaat informatiesysteem te onderkennen. Hij geeft aan dat de modernisering van de diplomatie mede een stroomlijning van de informatievoorziening beoogt ten behoeve van onder meer de aansturing van de posten en de Regionale Service Organisaties, en het beleid met betrekking tot de vastgoedportefeuille te bewerkstelligen. Aldus wordt, volgens de minister, de informatievoorziening gekoppeld aan de doelen waarop het ministerie wenst te sturen.

In zijn reactie gaat hij nader in op de twee van de genoemde voorbeelden: het postennetwerk en de vastgoedportefeuille.

Postennetwerk

10

Over de aansturing van het postennetwerk zegt de minister: 'De verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke aansturing van de posten zal worden belegd bij de Directeur Generaal Politieke Zaken. Landen- en regiokennis zal worden gebundeld in een regiopool en de inhoudelijke samenwerking met de posten zal verder worden versterkt en vorm gegeven. Inzet hierbij is een heldere inhoudelijke aansturing op hoofdlijnen vanuit het departement. De Directie Bedrijfsvoering zal zorgdragen voor integrale ondersteuning van en dienstverlening aan de posten op het gebied van bedrijfsvoering, in nauw overleg met de regiopool. Dit moet leiden tot een verdere vermindering van de beleids- en beheerslast en tot meer manoeuvreerruimte op de posten.

De mogelijkheden van beleidsmatige regionalisering worden verder onderzocht en hiervoor worden pilotprojecten opgezet. Daarbij wordt gekeken of door een postoverschrijdende schaalgrootte een bijdrage kan worden geleverd aan een meer effectieve, dynamische en flexibele inzet van mensen, en hoe de sturing het meest optimaal ingericht dient te worden. Daarnaast wordt onderzocht of de regionaal thematische benadering (in casu een regionale focus op geselecteerde thema's) de Nederlandse inzet in de regio en internationale fora een kwaliteitsimpuls kan geven.'

Vastgoedportefeuille

De minister geeft aan dat onze aanbeveling over de aansturing van de vastgoedportefeuille aansluit bij het meerjarige strategisch vastgoedbeleid. Hij geeft verder het volgende weer in zijn reactie: 'Het ministerie bezit een omvangrijke vastgoedportefeuille van bijna 400 panden in ongeveer 150 landen. Factoren als het nieuwe werken, bezuinigingen en hervormingen nopen tot continue aanpassingen van de portefeuille. Deze bevinden zich op dit moment in een stroomversnelling om optimaal aan te sluiten bij andere grote hervormingen, zowel binnen het ministerie als binnen het Rijk. In het kader van de modernisering van het vastgoed buitenland wordt de vastgoedportefeuille in lijn gebracht met de taken en samenstelling van de posten, de lokale omstandigheden en waar mogelijk wordt ingezet op co-locaties.

De opmerkingen en aanbevelingen over het gebruik en ontwikkeling van het geautomatiseerde vastgoedsysteem PLANON onderschrijf ik. Hoewel dit systeem veel informatie bevat, is het aggregeren en opvragen van managementinformatie voor verbetering vatbaar. De volgende release van PLANON is voorzien voor juni 2014 en daarin zijn de meeste van de door u geconstateerde componenten opgenomen. De geautomatiseerde koppeling met het financiële systeem blijkt technisch moeilijk, maar heeft mijn aandacht.'

[Lees de volledige reactie op verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl](http://verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl)

11

Nawoord Algemene Rekenkamer

De aandacht die wij vragen voor de zogenaamde eigenaars- en gebruikersrollen heeft betekenis voor de transparantie van alle kosten die met de transitie gemoeid zijn. Een verandering van vraag en gebruik kan aan de ene kant verlaging van de structurele kosten beogen (gebruikersperspectief), maar tegelijkertijd verhoging van de kosten met zich meebrengen voor de eigenaar. Zolang een pand in eigendom niet is afgestoten, lopen immers de gebouwgebonden kosten door, en is per saldo van een besparing geen sprake. Een huurpand waarvan het huurcontract dient te worden afgekocht, zorgt ook voor extra kosten. Bij meerjarig strategisch vastgoedbeleid is het van belang om alle kosten, eenmalig en structureel, op transparante wijze met elkaar in verband te brengen, opdat de kosten van de beleidswijziging die ten grondslag lag aan de nieuwe vastgoedbehoefte goed inzichtelijk zijn. Wij zullen daarom met blijvende belangstelling de stappen volgen die de minister neemt bij ontwikkeling, verbetering en gebruik van de vastgoedadministratie.

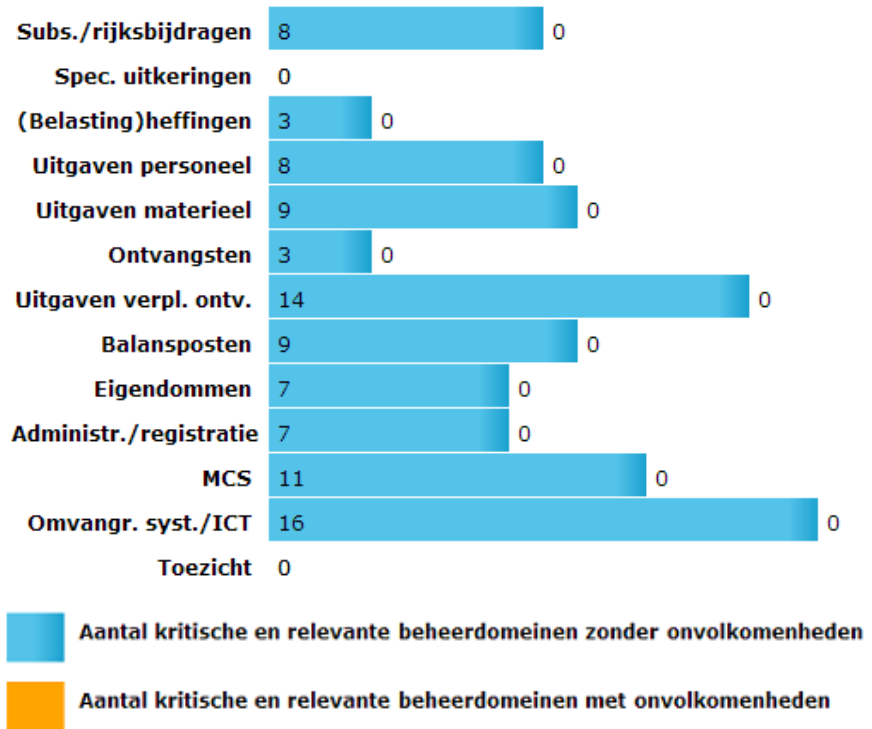
4.2 Oordeel bedrijfsvoering: geen onvolkomenheden

Wij zijn van [oordeel](#) dat de onderzochte onderdelen van de bedrijfsvoering van het Ministerie van Buitenlandse Zaken voldoen aan de in de [CW 2001](#) gestelde eisen.

Net als in 2012 constateren we in 2013 0 onvolkomenheden, zie [historisch verloop onvolkomenheden](#).

Wij hebben in 2013 in geen van de 95 kritische en relevante beheredomeinen onvolkomenheden geconstateerd, zie onderstaande figuur.

Voor meer informatie zie [onvolkomenheden in relatie tot beheredomeinen](#).

4.2.1 Aandachtspunt: Digitalisering vraagt discipline en begeleiding van alle medewerkers

Door de frequente overplaatsingen zijn ordelijke dossiers van groot belang voor de interne kennisoverdracht. Het ministerie is bezig alle papieren dossiers en archieven te digitaliseren. Deze transitie vraagt discipline en een goede begeleiding van medewerkers. Zij moeten digitaal alle stukken op de juiste plaats gaan opbergen.

Digitaal werken is een ingrijpende omslag

Een goede dossiervorming is altijd van groot belang, maar zeker ook voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Met het loopbaansysteem van het departement, waarbij sprake is van veel overplaatsingen, zijn dossiers belangrijk als institutioneel geheugen.

Binnen de gehele rijksoverheid worden de papieren dossiers en -archieven gedigitaliseerd. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken is hiermee in 2012 gestart. In 2013 is nog gewerkt met een combinatie van papieren en digitale stukken. Om eind 2014 de doelstelling voor de digitale dossiervorming te realiseren, moet het departement nog flinke stappen zetten. Cruciaal hierbij is de discipline van alle medewerkers. Voorkomen moet worden dat dossiers vervuilen of dat documenten zoekraken. Daarnaast is het van belang om medewerkers te begeleiden bij de omslag naar een volledig digitale wijze van werken die nodig is in het kader van de regionalisering en het nieuwe werken.

Kwaliteitssysteem nodig om ordelijke dossiers te garanderen

Niet iedere functionaris van BZ is van nature een goed archivaris. Daarom zal het departement periodiek moeten beoordelen of de dossiers volledig zijn en voldoende ordelijk. Het in 2012 ontwikkelde kwaliteitssysteem voor de papieren dossiers wordt daarom omgebouwd tot een kwaliteitssysteem voor de digitale dossiers. De eerste stappen zijn hiertoe in 2013 gezet.

Aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer

We bevelen aan dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken de kwaliteit van de digitale dossiers bewaakt en hiervoor op korte termijn een kwaliteitssysteem invoert.

Reactie van de minister

Over onze aanbeveling om een kwaliteitssysteem in te voeren voor de digitale dossiers merkt de minister op dat: '[...] hiertoe eind 2013 een eerste aanzet is gedaan door middel van een proef. Hieruit kwam naar voren dat het geteste systeem de basisonderdelen toetst, maar dat dit nog verder uitgewerkt dient te worden. Naar verwachting zal het complete kwaliteitssysteem in de zomer van 2014 gereed zijn. Tot die tijd wordt de eerste versie van het systeem reeds op regelmatige basis gebruikt om gegevens te verzamelen en een (weliswaar vereenvoudigde) controle op de archivering uit te voeren. Hierover wordt regelmatig met de ADR overlegd.'

[Lees de volledige reactie op verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl](http://verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl)

4.3 Oordeel informatie over de bedrijfsvoering: deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan verslaggevingsvoorschriften

14

Wij zijn van [oordeel](#) dat de informatie over de bedrijfsvoering in het Jaarverslag 2013 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken op deugdelijke wijze tot stand is gekomen en voldoet aan de [verslaggevingsvoorschriften](#).

4.3.1 Aandachtspunt: Eerste stap gezet in het geven van informatie over het fraudebeleid

In het onderdeel 'financieel- en materieel beheer' van de bedrijfsvoeringsparagraaf moet expliciet aandacht worden besteed aan de onderkende frauderisico's en de maatregelen die zijn of worden ingezet om deze risico's te beheersen. Dit naar aanleiding van een verzoek van de Tweede Kamer tijdens het verantwoordingsdebat 2012 en de toezeggingen van de minister-president en de minister van Financiën. De toezegging is breed en betreft interne en externe fraude. Verder zijn er geen harde normen waaraan de paragraaf moet voldoen. De fraudeparagraaf van het Ministerie van Buitenlandse Zaken beschrijft de verschillende maatregelen die het departement uitvoert om de frauderisico's intern en extern te beheersen. De informatiewaarde van deze paragraaf kan toenemen wanneer het departement, voor bijvoorbeeld de verstrekking van subsidiegelden, ook aangeeft in hoeverre de maatregelen effect hebben gehad en wanneer het een inschatting zou maken van de omvang van de resterende risico's.

4.4 Historisch verloop onvolkomenheden BZ

15

Net als in 2012 ook in 2013 geen onvolkomenheden

Net als vorig jaar constateren we geen onvolkomenheden in de bedrijfsvoering.

Onvolkomenheden in de bedrijfsvoering van het Ministerie van Buitenlandse Zaken

Onderwerp	2011	2012	2013
Archief- en dossierbeheer	onvolkomenheid →	opgelost →	
Huisvesting buitenland	opgelost →		

4.5 Onvolkomenheden in relatie tot beheerdomeinen BZ

Wij onderscheiden relevante en [kritische beheerdomeinen](#) in de bedrijfsvoering van ministeries. Bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn dat er 95. In 0 daarvan hebben wij in 2013 onvolkomenheden geconstateerd. Op het [overzicht bedrijfsvoering](#) is te zien wat de relevante en kritische beheerdomeinen zijn.

Overzicht bedrijfsvoering 2013 Ministerie van Buitenlandse Zaken (V)

Elementen bedrijfsvoering	Opzet en beheer overdrachtsuitgaven en -ontvangsten		Opzet en beheer transactie uitgaven en -ontvangsten		Financiële administratie (registratie)	Materieelbeheer	Interne organisatie	Toezicht	Totalen				
	Opzet en beheer overdrachtsuitgaven en -ontvangsten	Opzet en beheer transactie uitgaven en -ontvangsten	Opzet en beheer transactie uitgaven en -ontvangsten	Opzet en beheer transactie uitgaven en -ontvangsten									
Directoraten-generaal/clusters	Subsidiële Rijksdiensten	Specifieke uitgaven	Beleidsplanning	Uitgaven personeel	Uitgaven materieel	Onkosten	Verplichtingen, ontvangen en uitgaven	Bankrekening, ontvangen en uitgaven	Koninkrijkregistratie	Maatschappelijke registratie	Uitvoeringssystemen/ICT	Toezicht, beheer/aanpak	Totaal aantal kritische beheerdomeinen
SG - pSG-kolom (14)													
Bureau Secretaris-Generaal/Algemene Leiding (BSG/AL)													1
Directie Vertalingen (AVT)													-
Directie Huisvesting en Facilitaire Zaken (DHF)													5
Directie Veiligheid, Crisisbeheersing en Integriteit (VCI)													2
Directie Informatiediensten (DID)													5
Directie Juridische Zaken (DJZ)													1
Directie Kabinet en Protocol (DKP)													2
Directie Communicatie (DOM)													-
Directie Financieel Economische Zaken (FEZ)													6
Hoofddirectie Personeel en Organisatie (HDPO)													4
Inspectie Ontwikkelingssamenwerking en Beleidsevaluatie (IOB)													3
Inspectie, Signalering, Begeleiding (ISB)													2
Chief Information Officer office (CIO-office)													1
Shared Service Organisatie 3W													-
DG Politieke Zaken (DGPZ) (5)													2
Directie Veiligheidsbeleid (DVB)													3
Bureau Politieke Zaken (BPZ)													-
Directie Azië en Oceanië (DAO)													-
Directie Westelijk Halfrond (DWH)													-
Directie Noord-Afrika en Midden-Oosten (DAM)													-

Orvolkomenheden

- ✗ Orvolkomenheid
- ! Ernstige orvolkomenheid
- ⚠ Orvolkomenheid heeft gevolgen voor de rechtmatigheid en/of deugdelijke weergave

Processen

- 🟠 Kritisch beheerdomein
- 🟡 Relevant beheerdomein
- 🟢 Marginaal beheerdomein of n.v.t.

Extra aandacht besteed door:

- 🔍 Auditdienst
- 📄 Algemene Rekenkamer
- 📄 Algemene Rekenkamer en auditdienst

Elementen bedrijfsvoering	Opzet en beheer overdrachtsuitgaven en -ontvangsten		Opzet en beheer transactie uitgaven en -ontvangsten		Financiële administratie (registratie)		Interne organisatie		Materieelbeheer		Toezicht		Totalen	
	Subsidie/ bijbehorende beleidsuitkeringen	Uitgaven personeel	Uitgaven materieel	Overige (bedrijfs)posten	Beheer ondernemen	Administratieve registratie	Managementinformatiesysteem	Uitvoeringssystemen (IT)	Uitvoeringssystemen (IT)	Uitvoeringssystemen (IT)	Totaal aantal relevante behandelobjecten	Totaal aantal kritische behandelobjecten	Totaal aantal relevante behandelobjecten	Totaal aantal kritische behandelobjecten
Directoraat-generaal/clusters														
DG Europese Samenwerking (DGES) (5)														
Directie Europa (DEU)	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Directie Integratie Europa (DIE)	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Eenheid Strategische Adviesring (ESA)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eenheid Internationaal Cultuurbeleid (ICE)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Directie Consulaire Zaken en Migratiebeleid (DCM)	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Balen-taastagentschap														
Centrum tot Bevordering van de Import uit ontwikkelingslanden (CBI)	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	8	1
Posten en RSO's (4)														
Ontwikkelingssamenwerkingsposten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Consulaire posten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige posten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Regionale Service Organisaties (RSO's)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal aantal relevante cellen	6	8	3	10	6	7	10	9	74	-	-	-	74	Totaal relevant
Totaal aantal kritische cellen	2	1	-	4	3	-	1	7	-	-	-	-	21	Totaal kritisch

5 Financiële informatie Ministerie van Buitenlandse Zaken

18

5.1 Europese afdrachten: rechtmatig overgemaakt, niet rechtmatig besteed

Bij elk begrotingshoofdstuk geven we een toelichting op de reikwijdte van ons rechtmatigheidsoordeel aan de hand van een voorbeeld. Voor het begrotingshoofdstuk Buitenlandse Zaken gaan we in op de afdrachten aan de Europese Unie. Deze afdrachten zijn geheel rechtmatig overgemaakt, maar daarmee is niet gezegd dat deze gelden ook rechtmatig zijn besteed.

Voorbehoud bij het oordeel over de financiële informatie

Het bedrag aan verplichtingen omvat in totaal 0,2 miljoen euro aan overschrijdingen op het begrotingsartikel 4. Het bedrag aan uitgaven omvat in totaal 1000 euro aan overschrijdingen op het begrotingsartikel 9. Gaan de Staten-Generaal niet akkoord met de daarmee samenhangende slotwetmutaties, dan moeten wij onze oordelen over de financiële informatie mogelijk herzien.

Al jaren geen positieve verklaring van de Europese Rekenkamer

De EU-lidstaten maken ieder jaar geld over naar de Europese Unie (EU). Nederland dus ook, in 2013 7,3 miljard euro. Wij controleren elk jaar of het ministerie deze afdrachten volgens de regels overmaakt. Dat was in 2013 het geval: we troffen geen fouten of onzekerheden aan.

De EU geeft het geld vervolgens uit. In 2012 heeft de EU 138,6 miljard euro besteed. De Europese Rekenkamer beoordeelt jaarlijks of deze uitgaven volgens de regels zijn uitgegeven. Dit oordeel is nog nooit positief geweest, omdat de ontvangers van Europese subsidies te veel fouten maken. In 2012 was een bedrag van 6,8 miljard euro gemoeid met de geconstateerde fouten. Het gaat bijvoorbeeld om het niet-naleven van Europese aanbestedingsregels of om het declareren van kosten die niet subsidiabel zijn. De meeste fouten worden gevonden bij de structuurfondsgelden en landbouwgelden, die samen ongeveer 80% van de EU-begroting vormen.

Het feit dat wij controleren of onze bijdrage aan de EU rechtmatig is

overgemaakt betekent dus niet dat dit geld uiteindelijk ook rechtmatig wordt besteed.

19

Mogelijkheden om een rechtmatige besteding te bevorderen zijn beperkt

Nederland heeft weinig mogelijkheden om iets te doen aan de onrechtmatige bestedingen van de EU. Tegen de goedkeuring van de begrotingsuitvoering (dechargeverlening) stemmen is de enige optie. Dit heeft Nederland in februari 2014 ook gedaan bij de begrotingsuitvoering 2012, net als de afgelopen jaren. De minister van Financiën zei hierover "We zien het percentage fouten helaas weer oplopen en dat kunnen we niet laten passeren. De Europese Rekenkamer heeft nu al negentien jaar achter elkaar geen goedkeurende verklaring afgegeven. [Dat moet echt veranderen.](#)" Tegenstemmen had echter geen directe gevolgen, omdat de meerderheid van de landen voor de begrotingsuitvoering heeft gestemd.

Nationale verklaring geeft inzicht in eventuele problemen

Nederland stelt vrijwillig een Nationale verklaring op over het beheer en de verantwoording van EU-gelden in Nederland. De Nationale verklaring maakt zichtbaar waar er problemen in het beheer zijn en waar fouten optreden zodat, vanuit de eigen nationale verantwoordelijkheid, gericht en tijdig bijgestuurd kan worden op verbeteringen.

5.2 Oordeel rechtmatigheid financiële informatie: geen fouten en onzekerheden

Wij zijn van [oordeel](#) dat de in de financiële overzichten opgenomen verplichtingen, uitgaven, ontvangsten en balansposten in het Jaarverslag 2013 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken [rechtmatig](#) zijn. Wij geven ons oordeel onder [voorbehoud](#) van goedkeuring van de slotwetmutaties door de Staten-Generaal.

5.2.1 Aandachtspunt: Wet normering topinkomens

Omdat de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector onduidelijkheden bevat, kunnen ministeries deze wet op het aspect inhuur derden niet altijd naleven.

Gerelateerde resultaten

Nadere voorschriften WNT te laat; WNT deels onuitvoerbaar (BZK)

5.3 Oordeel deugdelijke weergave financiële informatie: geen fouten en onzekerheden

20

Wij zijn van [oordeel](#) dat de in de financiële overzichten opgenomen financiële informatie in het Jaarverslag 2013 van Buitenlandse Zaken [deugdelijk is weergegeven](#) en voldoet aan de [verslaggevingsvoorschriften](#).

5.4 Rechtmatigheid en deugdelijke weergave op artikelniveau: geen fouten en onzekerheden

Wij controleren ook op artikelniveau de deugdelijke weergave en de rechtmatigheid van de verplichtingen, uitgaven, ontvangsten en afgerekende voorschotten. Wij hebben hierbij geen belangrijke [fouten en onzekerheden](#) geconstateerd in het Jaarverslag 2013 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

5.5 Onvolkomenheden in relatie tot artikelen BZ

Geen onvolkomenheden die gevolgen kunnen hebben voor artikelen

Er zijn geen onvolkomenheden in de bedrijfsvoering geconstateerd die gevolgen kunnen hebben voor de [begrotingsartikelen](#) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Financiële informatie per begrotingsartikel 2013 Ministerie van Buitenlandse Zaken (V)

	€ Bedrijfsvoering	€ Financiële info
		Tolerantiegrenzen overschreden?
	Geen onvolkomenheid	Aanpak/veel
 artikel dat gevolgen kan ondervinden van de onvolkomenheid (mogelijke gevolgen voor bijvoorbeeld rechtmatigheid, betrouwbaarheid gegevens of doelrealisatie)		
 artikel waar fouten of onzekerheden in de rechtmatigheid of deugdelijke weergave zijn geconstateerd als gevolg van de onvolkomenheid		
Beleidsartikelen		
Art. nr. Omschrijving	Gerealiseerde uitgaven 2013 (x1000)	
01 Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten	€ 106.338	nee
02 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur	€ 226.472	nee
03 Versterkte Europese samenwerking	€ 7.495.364	nee
04 Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede	€ 286	nee
07 Welzijn en veiligheid van Nederlanders in het buitenland en regulering van personenverkeer	€ 16.961	nee
08 Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland	€ 54.122	nee
Niet-beleidsartikelen		
09 Geheim	€ 163	nee
10 Nominaal en onvoorzien	€ 3.758	nee
11 Algemeen	€ 694.372	nee
Baten-lastenagentschappen		
Centrum tot bevordering van de Import uit ontwikkelingslanden (CBI)	€ 26.948	nee

6 Alle financiële gegevens

22

6.1 Alle begrotingsartikelen

Begrotingsartikel 1 - Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten

Verplichtingen		
Begroot	€ 94.041	-
Verantwoord	€ 116.445	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -22.404	-
Tolerantie (F+O)	€ 11.644	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 233	0,20%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 233	0,20%
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Nee	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven		
Begroot	€ 109.551	-
Verantwoord	€ 106.338	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 3.213	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 0	-
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Uitgaven en Ontvangsten		

Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 109.551	-
Verantwoord	€ 106.338	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 3.213	-
Tolerantie (F+O)	€ 10.634	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 155	0,15%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 155	0,15%
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Nee	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

23

Begrotingsartikel 2 - Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur

Verplichtingen		
Begroot	€ 234.511	-
Verantwoord	€ 200.114	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 34.397	-
Tolerantie (F+O)	€ 15.000	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven		
Begroot	€ 253.494	-
Verantwoord	€ 226.472	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 27.022	-

Ontvangsten		
Begroot	€ 1.167	-
Verantwoord	€ 2.057	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -890	-
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 254.661	-
Verantwoord	€ 228.529	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 26.132	-
Tolerantie (F+O)	€ 15.000	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 3.072	1,34%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 3.072	1,34%
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Nee	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Begrotingsartikel 3 - Versterkte Europese samenwerking

Verplichtingen		
Begroot	€ 7.412.138	-
Verantwoord	€ 7.339.239	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 72.899	-
Tolerantie (F+O)	€ 220.177	3,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Uitgaven		
Begroot	€ 7.580.467	-
Verantwoord	€ 7.495.364	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 85.103	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 685.267	-
Verantwoord	€ 592.213	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 93.054	-
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 8.265.734	-
Verantwoord	€ 8.087.577	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 178.157	-
Tolerantie (F+O)	€ 242.627	3,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Begrotingsartikel 4 - Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede

Verplichtingen		
Begroot	€ 0	-
Verantwoord	€ 193	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -193	-
Tolerantie (F+O)	€ 19	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%

Verplichtingen		
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven		
Begroot	€ 2.300	-
Verantwoord	€ 286	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 2.014	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 0	-
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 2.300	-
Verantwoord	€ 286	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 2.014	-
Tolerantie (F+O)	€ 29	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

**Begrotingsartikel 7 - Welzijn en veiligheid van Nederlanders in
het buitenland en regulering van het personenverkeer**

Verplichtingen		
Begroot	€ 15.964	-
Verantwoord	€ 15.488	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 476	-

Verplichtingen		
Tolerantie (F+O)	€ 1.549	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven		
Begroot	€ 15.964	-
Verantwoord	€ 16.961	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -997	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 41.300	-
Verantwoord	€ 48.264	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -6.964	-
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 57.264	-
Verantwoord	€ 65.225	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -7.961	-
Tolerantie (F+O)	€ 6.522	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

**Begrotingsartikel 8 - Versterkt cultureel profiel en positieve
beeldvorming in en buiten Nederland**

28

Verplichtingen		
Begroot	€ 41.362	-
Verantwoord	€ 41.425	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -63	-
Tolerantie (F+O)	€ 4.142	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven		
Begroot	€ 43.439	-
Verantwoord	€ 54.122	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -10.683	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 790	-
Verantwoord	€ 774	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 16	-
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 44.229	-
Verantwoord	€ 54.896	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -10.667	-
Tolerantie (F+O)	€ 5.490	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 1.588	2,89%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 1.588	2,89%

Uitgaven en Ontvangsten		
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Nee	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

29

Begrotingsartikel 9 - Geheim

Verplichtingen		
Begroot	€ 0	-
Verantwoord	€ -30	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 30	-
Tolerantie (F+O)	€ 3	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven		
Begroot	€ 0	-
Verantwoord	€ 163	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -163	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 0	-
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 0	-
Verantwoord	€ 163	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -163	-

Uitgaven en Ontvangsten		
Tolerantie (F+O)	€ 16	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

30

Begrotingsartikel 10 - Nominaal en onvoorzien

Verplichtingen		
Begroot	€ 33.597	-
Verantwoord	€ 3.758	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 29.839	-
Tolerantie (F+O)	€ 376	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven		
Begroot	€ 33.597	-
Verantwoord	€ 3.758	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 29.839	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 0	-
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Uitgaven en Ontvangsten		

Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 33.597	-
Verantwoord	€ 3.758	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 29.839	-
Tolerantie (F+O)	€ 376	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

31

Begrotingsartikel 11 - Algemeen

Verplichtingen		
Begroot	€ 702.951	-
Verantwoord	€ 688.056	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 14.895	-
Tolerantie (F+O)	€ 20.642	3,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 12.403	1,80%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 364	0,05%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 12.767	1,86%
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Nee	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven		
Begroot	€ 770.219	-
Verantwoord	€ 694.372	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 75.847	-

Ontvangsten		
Begroot	€ 58.626	-
Verantwoord	€ 115.293	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -56.667	-
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 828.845	-
Verantwoord	€ 809.665	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 19.180	-
Tolerantie (F+O)	€ 24.290	3,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 359	0,04%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 3.093	0,38%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 3.452	0,43%
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Nee	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 153	0,02%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 153	0,02%
Tolerantie overschreden (deugdelijke weergave)	Nee	-

Totaal begrotingsartikelen

Verplichtingen		
Begroot	€ 8.534.564	-
Verantwoord	€ 8.404.688	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 129.876	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 12.636	0,15%
Tolerantie (F)	€ 84.047	1,00%
Tolerantiegrens overschreden (F)	Nee	-
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 364	0,00%
Tolerantie (O)	€ 252.141	3,00%
Tolerantiegrens overschreden (O)	Nee	-

Verplichtingen		
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 13.000	0,15%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Tolerantie (F)	€ 84.047	1,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Tolerantie (O)	€ 252.141	3,00%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 9.596.181	-
Verantwoord	€ 9.356.437	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 239.744	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 5.173	0,06%
Tolerantie (F)	€ 93.564	1,00%
Tolerantiegrens overschreden (F)	Nee	-
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 3.093	0,03%
Tolerantie (O)	€ 280.693	3,00%
Tolerantiegrens overschreden (O)	Nee	-
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 8.266	0,09%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 153	0,00%
Tolerantie (F)	€ 93.564	1,00%
Tolerantiegrens overschreden (F)	Nee	-
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Tolerantie (O)	€ 280.693	3,00%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 153	0,00%

6.2 Baten-lastendiensten

34

Het Centrum tot Bevordering van de Import uit ontwikkelingslanden

Baten		
Begroot	€ 32.197	-
Verantwoord	€ 26.948	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 5.249	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Bijdrage moederdepartement		
Begroot	€ 29.512	-
Verantwoord	€ 25.520	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 3.992	-

Totaal baten

Baten		
Begroot	€ 32.197	-
Verantwoord	€ 26.948	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 5.249	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Tolerantie (F)	€ 2.695	10,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Tolerantie (O)	€ 2.695	10,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Tolerantie (F)	€ 2.695	10,00%

Baten			35
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%	
Tolerantie (O)	€ 2.695	10,00%	
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%	

6.3 Saldibalans

Saldibalanspost 3 - Liquide middelen

Saldibalans		
Verantwoord	€ 46.862	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -46.862	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 5 - Uitgaven buiten begrotingsverband

Saldibalans		
Verantwoord	€ 42.492	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -42.492	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 6 - Ontvangsten buiten begrotingsverband

36

Saldibalans		
Verantwoord	€ 34.140	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -34.140	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 7 - Openstaande rechten

Saldibalans		
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 8 - Extra-comptabele vorderingen

37

Saldibalans		
Verantwoord	€ 16.707	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -16.707	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 9 - Extra-comptabele schulden

Saldibalans		
Verantwoord	€ 174	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -174	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 10 - Voorschotten

Saldibalans		
Verantwoord	€ 301.221	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -301.221	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 3.456	1,15%

Saldibalans		
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 3.456	1,15%

Saldibalanspost 11 - Garantieverplichtingen

Saldibalans		
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 12 - Openstaande verplichtingen

Saldibalans		
Verantwoord	€ 982.496	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -982.496	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 802	0,08%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 802	0,08%

Saldibalanspost 13 - Deelnemingen

Saldibalans		
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%

Saldibalans		
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 14 - Begrotingsreserves

Saldibalans		
Verantwoord	€ 135.083	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -135.083	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Totaal saldibalans

Saldibalans		
Verantwoord	€ 1.559.175	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -1.559.175	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Tolerantie (F)	€ 15.592	1,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Tolerantie (O)	€ 46.775	3,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 4.258	0,27%
Tolerantie (F)	€ 15.592	1,00%
Tolerantiegrens overschreden (F)	Nee	-

Saldibalans			40
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%	
Tolerantie (O)	€ 46.775	3,00%	
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 4.258	0,27%	

6.4 Afgerekende voorschotten

Totaal afgerekende voorschotten 2013

Totaal afgerekende voorschotten		
Verantwoord	€ 243.703	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -243.703	-
Tolerantie (F+O)	€ 15.000	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 13	0,01%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 889	0,36%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 902	0,37%
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Nee	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%